

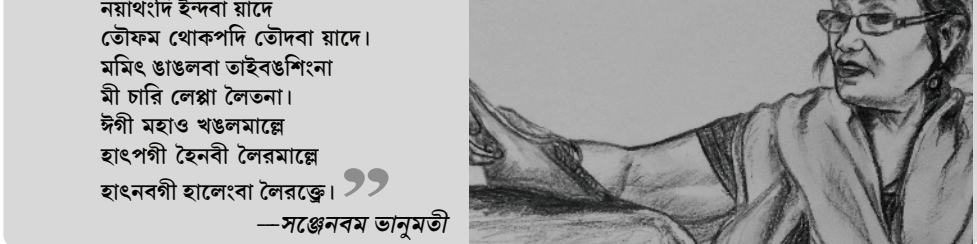
খোরিরোলগী অখন্‍নবা লামায়

Sunday, February 14, 2016, Imphal

লাইক্ৰিকা মপাৰ

বোমদুনা পোকখায়খ্ৰবসু

(লায়ৰবসু ইনাকখুনবসু চপ মান্না মতমগী চেথেং ফংলিবা ৰাৱীমচাশিং)

কৱিনো ঐনা তৌগদবা
নৈহংপিবৱা মালেমসিদা?
নয়াথংদি ইন্দৰা যাদে
তৌফম থোকপদি তৌদৰা যাদে।
মমিং ঙাঙলৰা তাইবঙশিংনা
মী চাৱি লেগ্না লেতনা।
ঈগী মহাও খঙলমাল্লে
হাংপগী হৈনৰী লৈৱমাল্লে
হাংনবগী হাংলংবা লৈৱক্লে।

—*সঞ্জনবম ভানুমতী*

অতোপ্লা তাইবঙগী য়ুমশিং

কেনেবো ৰাজকুমাৱ

ৱেল গাভীগী মখোল তাদৰা মফমদা
হৰাগাভীগী মৈখু মনম নমদৰা লমদমদা
মহৌশানা মকে শেন্সিৰা চিংগুম লোকী নাকন্দা
শঙ মচাশিং, য়ুমদোকপোক পৱেং–পৱেং
কুপশিল্লৰা খনজিল্লৰা মঙালশিং গুল্লি নুমিদাংদা...
থৱায়গী ঈঁচিনফম থিৱি থৱায়গী মপুশিংনা
মালেম লৈশাদা লাইবক কংলদুনা ঈশৈ শক্লি
কনানসু তাদে।
লোকী ঈশিংনা খোস্থাং যৈথি;
অৱাপ্লা হৱিনোনোশিংনা মচা পোক্লি...
অতিয়াদ লৈচিলগী কাৱক্তা এৱোপ্লেন পাইৱি
মবুক নোহিবা মীনস্তা জীবশিং তাঙলি ফল্লি
শঙ মচাশিং থিৱি,
অতোপ্লা তাইবঙপানগী য়ুমশিংদো থিৱি;
মনম থিৱি য়ুল্লিংদ্রবশিংদুগী...
নোংমা য়াচলকপদা
খুঙ্গংগী কেনুংদা অঙাংশিংগা
পোকলাউবী কাপুবি শান্নৱস্মী,
শোখলা থানবি শাটৈ, মৈকাস্কী কাস্কী,
য়ুমপানত্ৰিবিশিংনা মোমোন নোক্তুনা ঈৱাংদা ঈথক হৌহজৈ
মমহল্লিংদ্রবা কেনুংগী মখোেলগী
কোৱৌহনববু চিংচেগুগী শাংহননৰা হোংনজৈ
মথোই কানা ফজৰবা কোনং অদু অসুম মমশিনথি,
অসুম অসুম মমশিনথি–
অহিনা খৌহাদৱল্পদুনা অশিৰা ওনথি তাইবঙপান...
নোংঙাল্লকপগী অনৌবা অমেংবা লীক্ৰালক্তা
হৌগংলক্লেৱোইদৌৰা নহা মাপলনা
উপনা তুমদুনা লৈৱস্মী খুঙ্গংগী পলি মথক্তা!
লৌখোঙগী ঈশিং মচু ওল্পদুনা...
কোৱৌগী মশক্তি মমি শামস্ত্ৰে, চিং নোপোমদা লৈথস্ত্ৰে।
চা শঙদা মকেই মশম থাকপা নুপা অমনা
ঈশৈ অমা শক্লি
য়ুমদোকপোকশিংগী ঈশৈ,
য়ুল্লিংদ্রবশিংগী ঈশৈ,
মহাক্কা খঙই—
শঙ মচা মচাশিংদো নাউপৱক্লি হায়ৰা...
খুঙ্গংগী উফলগী লম্বেলদা উনা–ৰানা মচুগী
হৰা–গাড়ী অটোবশিংদা হুইজাউ পুদুনা লাক্লে,
লমদম অমগী লম্বী থীবা লাক্লি,
খুঙ্গংগী কেনুংসে কনানসু উদ্ৰে,
অশিবশিংগী ইষ্টোল ওল্লে হৌজিক্তি...
থাবলনা ইৱাই ইনিল নায়ৱকপকান পলি গুল্লি লৌখোঙসে
থৱাম্ৰিচাকী মেৱাতনা লৈতেংস্ত্ৰে
মচু ওল্পৱৰা ঈচেল মচাদাসু
ঈশিংগী মচু ওইনা চেপ্লি হৌজিক্তি ইক্ লুৱদুনা...

লাইক্ৰিকা

ভেলেন্টাইন দে

অশেম বেবিচা চ্চু

ফেব্ৰুৱাৰী থানা লাক্ৰবদা
নীংশিংলক্লি মতমদুগী
পীৱকথিবা গুলাপ অঙাঙৰা
থংলগা সড়ক্তা মহাক্কা।

নুংশি ৰাইহে কয়না
সুৱ কয়গা লোয়ননা
ইকায় ইকি ৰাংমা লান্না
অঙাঙৰা মচুগী গুলাপ।

নুংশি হৈতা থম্মোয়না
নুংশি হৈতা শাদুনা
উশিংত্ৰিৱা হায়দুনা
লৌৱকথিদে খুন্দোলেদো।

কুমজা কয়া হৌস্ত্ৰে
অওনৰা কয়া লাক্ত্ৰে
নিংঙল্লেজু হৌজিক্তদা
নুংশিৱকই মাৰু থম্মোয়সিনা।

লেপচৱকই থম্মোয়'নুংদা
ফোঙদেক্লেগে খয়া
তাং ১৪ ফেব্ৰুৱাৰী
ভেলেণ্টাইন দেনা লাক্ৰবদা।

মীকপ থোক্ৰসি ইৱৈচাশিং

নোমিতা খোংবাস্তাবম

হনৰা লৈঔৰা খোঙজং
নীংহন্নৰা য়াওদ্ৰৰা থৌনাদা
মান্নৰা খুৱাই অমগীদমক্তা
মীকপ থোক্ৰসি ইৱৈচাশিং।
হোংহল্পক্কা খুৱাইসিগী য়াওনদা
হু তৈৱৰা তেনজৈগী লাংদা
কিদুনা শমাই লৈগদ্ৰা
কিদুনা লাক্ত্ৰৰা ইৱমদম
পুৱাৱীগী লমায়াদ ইস্ত্ৰৰা
ঈখেং তানা কথোকথিবা।
থিৰা তাই ফুৰুপশিং
পুৱোন পুৱোন কয়গী
হাক্ত্ৰক্তগী থৌদাং পুৱক্কাৰা
মৱমদমগী খন্দুনা কলস্ত্ৰা
কৱস্ত্ৰা ফুৰুপ লৈবগে
কিদুনা কৱিগী নোংগনি?
ফুৰুপ কাঙলুপ কয়গী
মিতাফম ওইৱিৰা ইৱমদম
কনৰা তাবনি, ইখৌদাংনি
য়েথায়ৰা থীণগাইৰা মৱক্তা
মহৌশাদগী লৈৱক্কাৰা চংনবীদা
কৱিগী অমুক পঙুথগনি
মীকপ থোক্ৰসি ইৱৈচাশিং।

থম্মোয়না মকা লান্লক্ৰবদা

(পাউ চে অসিনা পীজৰা হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি এৱাৰ্দ–২০১৫ ফংলৰা আই বসন্তগী ৰাৱীমচাগী লাইৱিক *থম্মোয়না মকা লান্লক্ৰবদা* গী মীংখোল ওইৱিৰা ৰাৱীমচা)

কৈথেলগী নুপী পোৎফমদি সংসাৱ অমনি। পোৎফম ফন্নিৰিশিঙদুগী মনুংদা লৈত–লায়ৱা চৰা নোৎখন্নবগীঙক নত্তৰা নুংঙাই য়াইফৰা ইমুংগী মীওই কয়ামক্সু য়াওই হায়নে। ময়ুমগী মচা মশুনা কৈথেল কাৰা তোক্তো হায়ৱক্গী খংনবদা ময়ুমদা নুমীং কয়ানিমুক চৰা হেনবগী ৰাৱী অনৌবা নভে। খুমস্ত্ৰেগী ইনে তফ্ফানা হায়ববু য়ুমদা নাৱি শাৱি তৌৱশ্বা অদু কৈথেল হেকে যৌৱদা কৈথেল লাইৱেপ্সীনা অনাববু কদোমদা তাহ্লেৰখিবনে খঙদে হকচাংদু লৈশাৰী মচামুক কনখংলকই হায়। দিক্লেৱেসন শান্নবদা ইনে তফ্ফনা চে থাবগী মখোদি নোংমৈদগী হেয়া হৌই কৈথেল গুল্লিৰা সিফাইশিং ইনেনা চে থাৰা য়েংলিঙৈদা মখোয়গী ওফিসাৱ লাকপা খঙহৌদবদগী শলাই ফংথিৰা য়ান্না য়াওই হায়।

পোৎফম ফন্নিৰিশিং অসি অহল য়ান্না ওইবী ভাঙসু নংদ্রি। চহীনা গুমগে তৌৱবসু মায়থোনা থিৎদুনা থম্বী কয়াসু য়াওৱি। চহী কুস্থ্বা হায়বদু কৱিসু নংত্ৰগসু ইনৌদা নৌদুনা লৈবী ৱাখাগুস্ত্ৰী মঙা তৰা য়াওৱিবশি অসিসু পৈশা তানবগী ৰাঙাক নত্তনা অহল লমনগা শাগোন্নৱক্কাৰা পোৎফম মুহহল্লিংদবদগী অতাই ওইনা থোকপসু য়াওৱিবনি। ময়ামসিগী মচাৱা ৱাধাগী তোপ তোপ্পা মৱমচং অমা লৈ। কৈথেল ফন্শীশিং অসিদি পোৎ গৈগী মমল হুৱবদা অৱেৰগা হেনজ্বিনৰা গুম্বা পোৎ নভে। অদুবু ৱাধাদি মৰৈ–মৱাং তৌবগী মছংতা ৰাইহে অমা অনী হায়ৱল্পগা হাইফেংৎ নেক্লগা মমায় হেক্তা লুকথে। মদুদনি মানা পোংশীং ফজৱিবসি। মতৌ অদু উদৰা ইনে তফ্ফনা হায়, “নচং অদুননি নঙবু ইবোতোমা মেইথেম তৌৱগা নয়ুমদা থিপেদৱক্লিবদু” ৱাধাদি ৰাফক্লেৱা ৰা ওইনা লৌক্লে। মাগী ৱাখলদি ময়ান্না চিনৱিৱদগী পুৱা গুম–তেনবনি। হৌজিক্সু মাদি আশা তৌৱি, “মতম চান্দুনা তৌৱিবনি।” অদুবু গুইবগী মতমসি ফনা নীংথিনা কুইক্লেৱবনি। থম্মোয়দা চিননববদি গুমজবদা।

চিনৱিবদুগী মথক্তা নোংমা লম্বীদা মোঙ হাদনা লৈৱস্ত্ৰা দেবোৱা হায়থিবদু খঙদীং নীংশিংলকই। পাউখুম ওইনা মশামকী ফিৱেপ ময়েক শেংনা খঙহন্নথিবনি।

দেবোৱা,
“গুইৱিবনি হায়দুনা নপুলি অদু নথস্তা মাঙহজুৱগে হায়ৱবৱা? গুইবগী মতম হায়ৰা অমদি লৈৱিদনা। নঙগুস্ত্ৰী মতিক চাবী অমনা নশাগী ফিৱেপ অমা লৌজবদি কনানসু থিংলগদৰা ৰাফম নভে।”

“ঈশাগী ফিৱেপ অদু লৌৱগনি ঐনা গুইৱিবসে। কৱিগুম্বদা পুল্লি চুপ্পা অদুম গুইৱগসু কৱিব অকয়ৰা লৈগদগে? কনানা খঙগনি, গুসিমক গুইৱিৰা নুমীং অদু গুইৱকপসু য়াইনা। তৌবগীদি থবক খুদিংমক থুনগে নংত্ৰগা তপখহনগে হায়বদু ঐথোয় তামোগী খৃংতা বৈৱে। মাদি হান্দগী থবক তৌৱদা য়ান্না মুৱা খল্লগা তৌই। অদুননি থবক খুদিংমক্তা মতম চঙলিবসি।”

“হেকে হায়ৱৰগা তামোগী ৰাফম হেক্তা পল্লকই। মদুমদি শুক্তা তানীংদৰা ৰাফমনি। পুম্মক মানা থোকহল্লিৰা গাক্তা নংত্ৰা? য়ুম পানববু ফাগীৱা? মানদি অসুক লায়না লৌৱগা নঙমদি কৱিগী লুহল্লিৰা। নঙ লৈনা লৈনা মানা অতোপ্পা নুপী অমগা লুহোংলে। মসি নঙবু শান্নপোৎনি হায়না খন্দুনা তৌৱিৰা নংত্ৰা?”

“নখৰায় লৌৱন...,” হায়ৱগা অতোপ্পা নিপা অমনা লীচৈ লীক্ৰ পায়ৱগা ৱাধাদা মমল হংলিৰা নিপাদু ত্ৰুৱা পাইশিল্লকই। তাজুদুদা মমল হংলম্ৰিৰা নিপাদু নুশিৎকী মমাঙ থানা চেনথি। কৈথেলনিনা থৌদোক মচা অমা থোকপদা ফাওৰা কুঁশ্মে ওইনৱিবনি। চেনথিৰা নিপা অমদা লীচৈ পায়ৰা

ইক্লেবম বসন্ত সিংহ মণিপুৰী খোৱিৱোলদা আই. বসন্ত হায়ৱগা থোইনা খঙনে। ইম্ফালগী ৱাংথে খুনৌদা কুমজা ১৯৪৪দা পোকথি। অপোকপগী মিংনা ইক্লেবম ইবোবি সিংহ অমসুং ইক্লেবম ওংবী মণি দেবী কৌই। মহৈগী থাক আৰ্টস প্ৰেজুণ্টেচনি। অহানবদা অনন্দ সিংহ একাদেমীদা কেৱানি ওইনা থবক চংথি। মতম অদুৱাইদা বসন্ত ৰাৱীমচা ইবগী দিখৌলাংবা পোক্লেৰখি। অশেষা মিং শীজিম্বানা চহী খুদিংগী স্থলগী মেগাজিন অমদি মতম অদাদা খোৱিৱোল অমদি কলচৱগী চেফোঙ ওইনা ফোঙলস্ত্ৰা মতমগী খোঙথাং অমসুং মীংয়েং নটিংবদা ৰাৱীমচা ইদুনা ফোঙবা হৌৱকথি।

আই বসন্ত, তোঙান–তোঙানৰা শিনফম কয়াদা চংলুৱে। কুমজা ১৯৮৯দা মেইৱাদদা ক্লেৱেল দিক্ৰুপমেন্ট ওফিসাৱ ওইনা পোণ্ডিং তাৱিঙৈদা মশক নাইহৰবা অইবা কয়গী লাইৱিক্কা মেঙন্দা অনৌবা দিথিল কয়া পীৱকথি। য়ুনাইটেদ বেঙ্ক ওফ ইন্দ্ৰয়গী মেনেজৱ ওইনা থবক্তৱী পোখাথি।

অইবা অসিগী ফোঙলৰা লাইৱিকথিদিং–*জিৱিগী ভূত* (১৯৯৫), *অবোন্ধী ভূত* (১৯৯৬), *দাইতৱগী ভূত* (২০০০), *অৱোইবা চিটি* (২০০৫), *বৰৱাগী চিটি* (২০০৮) অমসুং থম্মোয়না মকা *লান্লক্ৰবদা* (২০১৩)নি।

অইবা অসিগী অকোনবগী ৰাৱীমচাগী লাইৱিক *থম্মোয়না মকা লান্লক্ৰবদা* হায়বসিদা মমাঙদা মণিপুৰী সাহিত্য পৱিষদ, ইম্ফালনা ন্যোথোস্থম কুঞ্জমোহন সাহিত্য মনা ২০১৫ সু পীত্ৰে।

অমনা তামথিৰা অদুদদি খৱনা য়েংনৰা চেনশিন্নৱকই অদুগা খৱনা কিদুনা চেহ্লেৰুৱকপদা গুঙকপা মতৌ অমা গুইৱকপদা নত্তনা মফমদুমীংকুপ্তা মীনা পল্লোন নাইনা কোয়শিন্নৱকই। চেনত্ৰিবদুগা তামথিবদুগদি অদুম মাঙস্ত্ৰে, লৈহৌৱিৰা ময়ামসু চেনশিন্নৱকই। লৈহৌৱিৰা হায়ববু কুঁশ্মে পামজদা হেথৌৱিৰা কাঙবুদুদা গুয়াইৱে। চেনশিন্নৱক্লিবশি অদুম কৱিনে খঙদনা চেনশিন্নৱকপা গাঙনি। ফিয়োনবীগী ফি ময়োম জুৱিদা তাবনি কৱিসু নভে হায়দুনা অমুক মৰী মৰী হায়দেক্লেৱকই। মনাক অদুৱাদৈ উদি উৱগা থৌ ৰা শাৱ্দবদগী তাংদাংৰা খঙহৌঈবী চন্দেন উপু য়োনবী থৌৱানী ইবেতোমা তপ্প্ৰা হুইই,

“ৱাধা, হৌজিকী থৌনা ফৰা অনীদুবু কনা কনানো? নঙগী নতৌদুদা ঐদি নঙ ইকায়থিগৰা হায়দুনা মুন্নসু য়েংহৌদ্ৰে। থানানগা ফাৱল্লবদি নশুংলাংগীনি হায়দুনা নঙ ইকায় শঙেইবু হাঙগনি হায়। ফৱেদা মখোয় অনীনা লাগ্না চেনথিৰা। খন্দ্ৰা নোংবানগৱা হায়বা?”

“কৱি হায়গদনো খঙদেনো। অনীমক চপ হেক মান্নবজানি।”

“কৱিনানে নঙনা হায়ৱিসিৰো? অনীমক চপ মায়ৱগা অমনা হাংলগে হায়না মায়ৱগা অমনা পাইদুনা চেনস্ত্ৰিৰা অদুবু নঙবু কৱি অমত্তা পাখৎৱা হায়বা?”

“হাংকে হায়বগী ৱানি, হাংপমক্তি হাংতেনদা। হাংকেবু হায়ৱবদি কৱিগী অদুক লাগ্লিঙৈদগী লাউৱক্লনি? থম্মোয়দবুদি লাম্শৈ চক্ৰক্জুনা তৌৱস্তুসু য়াই। মীদ মীশোমি, মীগা হাংপা গুম্বা জাং নভেদা।”

“নঙগী পাউখোংবু ঐবু জ্ঞান তাদ্ৰেনে।”

কোন্ধায় লক্কাই থোকহৌৱিবদু অমৰোমদিদি লাইবক ফৈ। শাউনীংৰা হায়বসিদি কৱিসু তৌৱেই হায়ৰা যাদে। চৈতুপতুবু হাইথল্লবদি অমদুগী মকোকু বেশন ওনৰা তাবনি। চৈ পায়দুনা চেনশিল্লক্লিৰা নিপাদুনা মশা খৱা লুল্পপ তৌদুনা য়াঙনা চেনৰা গুল্লমবৰদগী ফৱশ্চনি। অদুবু নুপী পোৎলক্জুদা গুইহাক্কী থৌদোক্জুদি বোম কোখায়ৰগা চপ মান্নথিলনি। মচীন ওইৰা পোৎফমদদি চৈতুপ্পা কছবৰা নিপা অমা লোংনা তাদুনা লৈৱৌৱে হায়না ৱা: য়া: লাউনথি। খৱা পাখৎচাউবী খৱদি পোৎ চৈ লৌশিল্লগা হনথিৰা ফাওৰা য়াওৱবনি। খৱা অমদি মপোং মচৈ হান্না য়েংলমদনা লান য়েংৰা

অমেৱিকাদা ৰাৱীমচানা মপান মৱা তাদুনা হৌস্তৰা তুং আ কাইনথং ফাওৰা ইংলেদদিদি হাৰ্ভিগ দিক্লকগী নোভেলদা ভাওদুনা লেনথি। ১৯ শত্ৰবা চহীচাগী লৌৱিমদাই মৱিফুগী অদুৱাইদনি মখোয়না ৰাৱীমচাগী মহাও তংৰা হৌৱকথিৰা। মদুসু পাউচেদা নোভেলগী তাক্কক তাক্কক ফেঙলস্তুদগী মহাও অমা ওইনা অতেনৰা ৰাৱীমচা ওইনা ফেঙনৱকপদগীনি। তৌবগীদি ৱাদি খজিক্ত হায়ৰা, ৱাহস্ত্ৰোক অদুদি চাউৰা, খুংই অসিগী ফজবদু খঙনৱকপদগীনি। মখোয়গী মৱক্তা মৰু ওইনা হেনৱী জেমস পনৰা য়াই। মহাক্লেদি হায়, ৰাৱীমচাবু পায়ৱকপগী মৰু ওইৰা মৱমদি মৰু ওইনা গুসিগী পুল্লি মহিংগী লৈতাদৰা, তস্ত্ৰা গুমদৰা, চৱাংনৰা মশক অসিনা পীৱকপা খুন্দোল অমনি। মতাংসিদা কুমজা ১৯৬৮ দা সাউথ অফ্ৰিকাগী অইৰা, নাইদিন গোৰ্ডিমৱনা হায়ৱস্ত্ৰা ৰাফম অমা নীংশিংলকই। মানা হায়, “ঐথোয়না থেংনৱিবদি পুল্লি মখল লিশিংনি অদুগা নোভেল অমনা পীৱিবদি পুল্লি অমখক্তগীনি। নোভেলিষ্ট অদুনা পীৱিৰা লমচাং অদুগা অপাৰা অদুগা মখুং শল্পৱগা লৌইত্ৰিফাওৰা চংমিৰৰা তাই। মদুনদি গুসিগী পুল্লি মহিং অসিগী মহাও পীৰা গুমদ্ৰে। থেংনৱিবদি তন্দলগী মশক্লি। অম্বম্বদা অমদা অমুক গ্ৰান, অমুক মম, অমুক অসিনা, অমুক্কা অদুদ। অদুনা ৰাৱীমচা ইবশিংনা উই, হৌজিক হৌজিকী মীকুপ্তু গুল্লিঙৈদুদা। মদু মখোয়না কলা অমা ওইনা ফাজিলহৌবদনি। শল্পা হায়ৱবদা, মখোয়াদি মমাঙদা কৱি থোকস্ত্ৰে, তুংদা কৱি থোক্লেদৌৱি হায়বসি হায়ৱন্দনা মীকুপ অমদুমুং ফাজিলহৌবনি। অদুনা শেনৱী জেমসনসু হা, “ৰাৱীমচাগী অশেংৰা মশক্তি অইবদুনা হৈ–শিংবদুনি, থীম খনবদা, হেম শাবদা অমদি ইক্ৰিৎ পীবদা। চুমস্ত্ৰৰা ৱানি হায়নিংঙি।

ঐনা ৰাফম খৱসি পঞ্জক্ৰবগী মৱমদা গুসি পায়খংলিৰা ৰাৱীমচাগী লাইৱিক অসি পাৰুৱদা ফাওৱকপা ৱাখলদুনি। অদুবু লন্দৱ নহা গুইজৱবসু থীম খনৰা, শেম শাৰা, ৱাৱী লীৰা, পাউদ্ৰদা মৱীক চুল্লে। ৰাইগী মিত্ৰং অমা শাৱৰা হৈৱে মাগী ৰাৱীমচা ২০ অসিদা। অদুগী মথক্তা য়ান্না মৰু ওইৰা মচাক, লৌইৱকপগী ষ্টাইল, অপাবশিঙা কক থিল্লমগদৰা মমু অদু য়াওহনবসু হৈৱে হায়নীংঙি। মসিনি ষ্লাইদগী মৰু গুইৱিৰা ৰাৱীমচা ইবগী, তেনবখক্কা য়াৰা নভে। মমু য়াওদ্ৰৰা ৰাৱীমচা অদুদি ৰাৱীমচা নভে হায়নৱিবনি। অমা হেক্তা য়েংৰা য়াই। মহাক্কী “ইঙগী” হায়ৰা অহানৰা ৰাৱীমচা অসি হৌজিক্কী ফোঙ ফোঙ শাৱিৰা ৱাথোক, মৱাল লৈতৰা মীবু হেক্তা হাত্তোকপা থৌদৌ অসিবু য়ানিংদৰা উত্তুনা শেন্সিৰা ৰাৱীমচানি। নীংতন্ত্ৰগী মিংদা লানহৌৱিৰা মলেৱ কৈনো অমগী হেক্তা হাত্তোক্লে,হাংলৰা মতুংদনা অমুক মীনুংশি পোকপা শাদুনা মতেং পীৰা লাকই। মদুবু পেঞ্জদৰা ওইনা শিত্ৰৰা নহাদুগী নুপীনা মতেং লৌ হায়ৰা য়াদৰা, মাগী মৱাল কৱি লৈদুনা হাংলিৰা হায়না চাউৱৰা ৱাহং অমনা লৌশিৰৰা ৰাৱীমচানি। হেহ্না নুংঙাইৱিবনা অদুগা হাংপিত্তৰা ময়ামদুদি খঙইবিবনা, অখৌবশিংগী নুমীংতি কুঁক্লে ওইনা পাঙথোক্কাৰা লুপ কয়ানা শেল খায়দুনা হোংনৰা অদুবু মমীং মমায় পাঙহনৰা পাউখুম নুপীদুনা ফজনা পীথিৰা অদুনি।

লন্দনগী ৰাৱীমচা খৱসিগী অপূনৰা মশক্তি, লমদমসিদা লায়ৱবসু, ইনাকখুনবসু মতমগী চৈথেং চপ মান্ননা ফংমিল্লৱি হায়ৰা উনৰা হোংনবসিনি। লাইৱিক্কী মমিং পুৱিৰা ৰাৱীমচা অসিদি অইননা লায়ৱনৰা পং তংলৰা অমনা কদায়ফাওৰা মচা আনাবদুগী হোংনবগে হায়বদু উংলি। ওপৱেসনগী পৈশা লৈতদুনা খনৰা য়াৰা খল্লগা মপা লায়ৱবদুনা শঙাই কুঁক্লেগী মীৱক্তা বোম পোকখায়হনৰা ফাওৰা পৈশাগীদমক চখক্কাই। অদুবু মচাদি কনৰা গুমহৌদে, শিথিবনা হানথি। ‘হাৱি–জাবি’ হায়ৰা অসিনা গুসিমক য়ুহা হাবদা থোক্লিৰা ৱাথোক অসিগী মমি তাৰা ৱাৱী লীৱি। ইঞ্জিনিয়াৱদগী, থিঠাদাৱফাওৰা, হেদ মিষ্ট্ৰদগী শিম্বী মচা ফাওৰা মবুকচেল অমত্তা শেংদ্ৰৰা মশক অমা উংলি। হুৱানৰা ময়ান্না শাৰা থোং, য়ুম কৱি গুইহৌনি ৰাজৰা পুকচেল শেংবা শিম্বী অমা থিকাদৱ অদুনা লোমা হাংতোকপীথি। লমদমসিদা অচুৱা চংপগী মফম লৈত্ৰে হায়বদু ৰাৱীমচা অসিনা ফজনা উৎপা গুম্বী।

“বদে মাতৱম” হায়বসিদনা ভাৱত লাম্বীগী লুজদৰা মচং অদু ফজনা উংলি। মখুং চল্পৰা, মখোয়দা চঙজৱৰা লালহৌৰা নহাবু হেক্তা হাত্তোকপা মচং অদু উংনৰা হোংনৱি অইনৰা। লৈঙেই পেক্তুনা চৰা তাজ্জস্ত্ৰা নহা অমনা ঈচাউ মতমদা থবক শুফম লৈতদুনা চৰা হেল্লক্ৰবদা নহাৱোল য়াওথিবনি। অদুবু লুপ মনুংদা য়ানৱক্তবদগী মথ্বায় মাঙৰা তাৱক্ৰবদা চঙজক্ৰবনি। অদুবু ওৎপা য়াৰা ওংলগা চিংখোঙদা হাত্তোক্লেগা লংথোকপীৱস্মী অযুক অমা।

লমদমসিদা সৱেৱন্দগী চখৰিৰা লীলা অদু উংনৰা হোংনবনি অইনৰা।

অতোপ্পা অমনা ‘কায়ৱৰা ফেগনগী মচৎংশিং’ হায়বসিদা দ্ৰগ ললোনৰা শেঞ্জাও পায়ৰা অমগী দষা উংলি। ফন্তবদা তানৰা লনদি কৱিসু কান্দে হায়বদু উংনৰা হোংনবনি। ওফিসাৱ, লৈঙাক মপু পূষ্ঠা মনুদা খঙনদুনা ফনা চাউনা ললোনৰা তৌদুনসু মমৈদদি পুম্মাং মাঙৰা মশক উৎপনি। নুংথিৱৰা মনাও দ্ৰগতা লাইচুদনা শিথি। অমতা গুয়ৱৰী মচল নুপীদু কাৱৰৰা তৌমিলৰা ময়াং মচানা অৱোনৰা মৰী থন্দুদগী মীৱোল্লকই, লৌৱনি হায়দুনা দেল্লিদা পুন্ত্ৰগা

পাইশিন্নৱকপদা কুঁশ্মে অমা অমুক গুইৱিবনি। অদুবু গুইহাক্কী মনুংদা কৱিনো খঙদনা ঈৱাংদু অদুম নেমথস্ত্ৰে। ৱাধানা ইবেতোদো লুহোংথিৰা মতমদুদ লৈকায়না গাঙনহৌই, “দবেদি দ লোংনা তাহৌৱেনো।” থৌৱাগীৰা চাম্শদি মেনৰা গুম্বী, মীচিন চাম্শদি মেনৰা গুমদে হায়ৱৱিবনি। মীমা গাঙনৰা হায়বসিদা শীজিম্বা ‘পেনৰা নাইৰা’ হায়ৰা ৰাইহে অসি ঈশ্ৰৱনা থম্বীৱমদে। অদুনা দেৱোৱা লোংনা তাহৌবগী ৱাৱীসি ফনা কুইনা হিংদুনা লৈথি। মৱায়বক্কা তল্লিবৱা নংত্ৰগা মীনু চঙবনৱা চহী মৱি শুৱক্কাৰা ফাওৰা ৱাধাগী মমীংতা মচা উৰা ফংজথিদে। ইবেতোমদিদি হায়, “অঙাং য়াওবগা য়াওবগা কৱিবু থেৱিৱবগে? অপীকপা ইমুং নুংঙাই য়াইফৰা ইমুংনি হায়নৱিবনি। তাদগী মচা য়ান্ধোন অমা লৈৱিবসিদিগী অপাশ্ৰা অমা কোক য়োক্লেগা লৌইৱে। লৈকাননা মীৰা গাঙনৱিবসিদি ঐদি ৰা ওইনা লৌদে।” মখোয় তামোগী ৰাফমসিদা ৱাধাদি য়ান্না পেঞ্জথি। অদুবু ইমুংগী অহল লমক কাঙবুগী তোঙনৰা অপাশ্ৰা অমা লৈবনিনা মদুসু হেক্তা উশিন্নদৰা য়াদৰা মতাং লাকই। অদুনা ‘সিনা ফৱেইদ্রনে’ হায়ৰা ৱাহং অমা মখোয়গী মাঙদা হোংথোৱাকই। শাগৈগী ওইনা ফনৰা থন্নৱকপনিনা মসি খনৰা য়াই হায়ৱৱস্তুদগী ইবেতোন লৈদুনা চেনৰা য়াদৰা ৰাফম অমা গুইৱক্লে। ৱাধানা হায়,

“ৰাফমু ঐসু য়াজনীং। অদুবু ঐনা য়ুমসিদা অসুম লৈৱগা অতোপ্পা শাগৈগী নুপী অমা লুহোংদুনা পুশিল্লকপা হায়বসিদি ঐনসু খাঙৰা গুল্লেই অদুগা নুপীদুনসু চঙলকপা নুংঙাইৱেই।”

“অদুদি কৱি তৌসি হায়ৱিৰা? নঙমদি হীৱমসিদা অয়েৎপা কৱিসু পীৱেই হায়না অহল লমনদা য়াথোকস্ত্ৰে।”

“অদুবুদি য়ানৰা অমগী মখাদা চংনৱগা লৌইৱে। মায়দা গুল্লৱেইসি। মহৌই তামোগা ঐগা ঐথোয় য়ুমদা চংমিল্লৱগা ঐ অদুম লৈজহৌগে। থবক ইনখাং পাঙথোকপা লৌইদুনা মতাং চাৱে হায়না খনবিৰা অমদা ঐবু লৌৰা লাকপীং। মতমদু ফাওৰা গুইনবগী ঐগী পান্ল লজৈ। কীভান্না য়াৱক্তদনা কৱিগুম্বদা ঐগী দৱকাৱ লৈৱক্লে হায়না খনবিৱগসু ঐওৎপদা পুকচেল শেংনা পাউ অমগুংদি হোদোকপিপকউ। ঐ কৱিসু শাউজৱেই। মতমদু ফাওৰা ঐথোয় অনী কায়নত্ৰি হায়না ল